Ανοιχτή επιστολή της "Ομάδας Γυναικών Αγάζηλος" προς την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, με θέμα την ανακοίνωσή της «Προγεννητική και προεμφυτευτική διάγνωση»

Categories : ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Date : 20 Μαΐου, 2007

Προς: Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής, Τύπο, και πάντα ενδιαφερόμενο

Κυρίες, κύριοι,

Μεγαλώσαμε μαθαίνοντας ότι Ηθική είναι ο κλάδος της Φιλοσοφίας που ασχολείται με την εύρεση του τι είναι αποδεκτό και ορθό και τι ανάρμοστο και λανθασμένο, ότι η ηθική υπόκειται σε μεταβολές που εξαρτώνται από την κοινωνία στην οποία εφαρμόζεται, κι ότι το σώμα της ηθικής μπορεί να υποστεί αλλαγές από παράγοντες που επηρεάζουν το κοινωνικό σύνολο. Παρόλα αυτά μάθαμε ότι υπάρχουν και ηθικές αρχές που είναι παγκόσμιες: μεταξύ αυτών ο σεβασμός στη ζωή, και η δικαιοσύνη για όλους.

Πρόσφατα διαβάσαμε ένα κείμενό σας, δηλ. της Ελληνικής Επιτροπής Βιοηθικής, με τίτλο «Προγεννητική και προεμφυτευτική διάγνωση». Εκεί μέσα υπήρχε παράγραφος με τίτλο "Η επιλογή εμβρύου, ως γενική δυνατότητα", όπου αναγράφονταν και τα εξής: «Η Επιτροπή θεωρεί δικαιολογημένη την επιλογή εμβρύου, ως γενική δυνατότητα των υποψήφιων γονέων, ύστερα από διενέργεια προγεννητικής ή προεμφυτευτικής διάγνωσης. Η αξιοποίηση των μέσων που παρέχει η σύγχρονη τεχνολογία για την πρόληψη του πόνου, των ταλαιπωριών, ακόμη και της έκθεσης ενός προσώπου σε κοινωνικές προκαταλήψεις, επιβάλλεται από τον ίδιο τον σεβασμό στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια».

Ωστε λοιπόν θεωρείτε ότι κάποιοι παράγοντες που τους λένε «πρόληψη πόνου και ταλαιπωριών» και «έκθεση ενός προσώπου σε κοινωνικές προκαταλήψεις», είναι απόλυτα συνυφασμένοι με την «ανθρώπινη αξιοπρέπεια» και πολυτιμότεροι από το σεβασμό στη ζωή. Για χάρη αυτών των παραγόντων μπορούμε να διακόψουμε τη ζωή κάποιων ζωντανών εμβρύων, που σύμφωνα με το σκεπτικό σας είναι λιγότερο σημαντική.

Η λέξη «πρόληψη», σε συνδυασμό μ' αυτά που εσείς λέτε εν έτει 2007, μας θυμίζει κάτι που λεγόταν εκατοντάδες χρόνια παλιότερα. Αφορούσε την «απόλυτη πρόληψη των γκρίζων μαλλιών», και «την οριστική θεραπεία των πονοκεφάλων», δηλαδή τη γκιλοτίνα, ή λαιμητόμο. Υπάρχει όμως μια τεράστια διαφορά μεταξύ των δικών σας διατυπώσεων και των ρήσεων εκείνων: Εσείς λέτε τα όσα λέτε στα σοβαρά, και περιμένετε ως Επιτροπή Βιοηθικής που είστε, να σας πάρουν οι άνθρωποι στα σοβαρά και να δεχτούν να τους καθοδηγήσετε με βάση αυτά. Εκείνοι που μιλούσαν έτσι για τη γκιλοτίνα κατά τη Γαλλική Επανάσταση, αστειεύονταν οι άνθρωποι. Κοινώς, έκαναν πλάκα.

Και συνεχίζετε, χωρίς ίχνος αστεϊσμού: «Η αποδοχή της γέννησης παιδιών με σοβαρές βλάβες στην υγεία τους, όσο και αν θα μπορούσε να δικαιολογηθεί σε εντελώς ακραίες περιπτώσεις (π.χ. όταν οι ενδιαφερόμενοι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα γονιμότητας), κατά κανόνα ελέγχεται ηθικά».

Με άλλα λόγια: Η αποδοχή της γέννησης παιδιών με σοβαρές βλάβες στην υγεία τους ΔΕΝ μπορεί να δικαιολογηθεί παρά ΜΟΝΟ σε ΕΝΤΕΛΩΣ ΑΚΡΑΙΕΣ περιπτώσεις. Μας δίνετε κι ένα παράδειγμα «ακραίας περίπτωσης», όταν οι ενδιαφερόμενοι δεν μπορούν με τίποτα να κάνουν παιδιά, οπότε βολεύονται και μ' ένα άρρωστο έμβρυο ελλείψει υγιών, και δεν το πετάνε όπως, κατά τη γνώμη και την έμμεση συμβουλή και σύστασή σας, ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ να κάνουν. Κι επειδή δεν το κάνουν, «ελέγχονται ηθικά». Αλήθεια, από ποιον ελέγχονται; Από την κοινωνία; Από τα έμβρυα όταν αυτά γεννηθούν και μεγαλώσουν; Από τη συνείδησή τους; Από την Επιτροπή Βιοηθικής; Από τυφλούς, που πάνε να οδηγήσουν άλλους τυφλούς, με αποτέλεσμα να πέφτουν όλοι μαζί στο βόθρο; Αυτό δεν μας το λέτε. Έχετε καλύψει τον δράστη του ελέγχου πίσω από ένα ρήμα σε τρίτο πρόσωπο, και μας αφήνετε να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας.

Και συνεχίζετε: «Πράγματι, ακόμη και αν η αποδοχή αυτή βασίζεται σε συγκεκριμένες μεταφυσικές αντιλήψεις (και όχι σε απλό εγωισμό) του μελλοντικού γονέα, δεν μπορεί να παραβλεφθεί ότι παραγνωρίζει ανεπίτρεπτα την ποιότητα της μελλοντικής ζωής ενός νέου ανθρώπου».

Μας δίνετε λοιπόν και άλλους λόγους που κάνουν τους ανθρώπους να αποδέχονται τα όχι και τόσο υγιή έμβρυα, και να μην τα σκοτώνουν όπως εσείς συνιστάτε: κάποιες «συγκεκριμένες μεταφυσικές αντιλήψεις» και τον «απλό εγωισμό». Τις «μεταφυσικές αντιλήψεις» δεν τις αναφέρατε, αλλά προσπαθήσαμε να μαντέψουμε και μάλλον τα καταφέραμε: προφανώς εννοείτε αυτές που θεωρούν ότι υπάρχει Θεός που δίνει τη ζωή, ότι μόνο ο Θεός που δίνει τη ζωή, έχει δικαίωμα να δώσει και το θάνατο, και ότι στα μάτια του Θεού οι υγιείς και οι ασθενείς, όπως άλλωστε οι άντρες και οι γυναίκες, οι φτωχοί και οι πλούσιοι, είναι όλοι δικά Του πλάσματα, κι έχουν όλοι την ίδια αξία, και ψυχές που είναι εξίσου αθάνατες και ικανές για την

αγιότητα. Και για τις μεταφυσικές αυτές αντιλήψεις παίρνετε θέση και τις καταδικάζετε, λέγοντας ότι ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ να παραγνωρίζουμε εξαιτίας αυτών το ότι το όχι και τόσο υγιές έμβρυο, θα έχει χαμηλότερη ποιότητα ζωής από τα υγιή. Πρέπει, κατά την άποψή σας, να βάλουμε στην άκρη αυτές τις αντιλήψεις, να αναβιβάσουμε αυτή την περίφημη «ποιότητα ζωής» πάνω από το δικαίωμα του όχι και τόσο υγιούς εμβρύου στη ζωή την ίδια, και να το ξεπαστρέψουμε. Να κάνουν δηλ. οι μελλοντικοί γονείς την καρδιά τους πέτρα, να προδώσουν και να ποδοπατήσουν αυτά που πιστεύουν, και να αφαιρέσουν τη ζωή που θεωρούν ιερή, στο όνομα και στο βωμό της «ποιότητάς» της.

Παρότι δεν ήταν δύσκολο να τα καταλάβουμε όλα τα παραπάνω που εννοείτε με τις προσεκτικά διαλεγμένες λέξεις σας, δυσκολευτήκαμε πολύ να κατανοήσουμε τι εννοείτε ως «απλό εγωισμό» εξαιτίας του οποίου οι μελλοντικοί γονείς δεν ξεπαστρεύουν το όχι και τόσο υγιές έμβρυο. Μα την αλήθεια, ακόμα δεν έχουμε καταλάβει! Εμείς μέχρι τώρα ξέραμε ότι σε εγωισμό βασίζεται όχι η **αποδοχή**, αλλά η **μη αποδοχή** των όχι και τόσο υγιών εμβρύων εκ μέρους των μελλοντικών γονέων. Να αναφέρουμε μερικά παραδείγματα, μια που το κάνατε κι εσείς: να μην τους κατηγορεί ο κόσμος ότι έφεραν στον κόσμο ένα άρρωστο παιδί, να μην ντρέπονται που το δικό τους παιδί δεν θα είναι τόσο όμορφο, τόσο έξυπνο, τόσο επιτυχημένο όσο θα ήθελαν, να μην υποβληθούν στην εντατική προσπάθεια που απαιτεί η εκπαίδευση ενός παιδιού με ειδικές ανάγκες, μέχρι να μάθει να αυτοεξυπηρετείται. Αλλά ίσως αυτός ο εγωισμός, παραδείγματα του οποίου μόλις αναφέραμε, να είναι ΣΥΝΘΕΤΟΣ. Σε κάθε περίπτωση δεν φαίνεται να είναι για σας καταδικαστέος, μια που για χάρη του βασιλικού θα ποτιστεί κι η γλάστρα, δηλ. για να μην κουραστούν και ταλαιπωρηθούν οι γονείς, θα στερήσουν από το έμβρυο τη ζωή οπότε κι αυτό δεν θα βρεθεί αντιμέτωπο με τη χαμηλή της ποιότητα. Οπότε, αφού αυτός είναι μάλλον ο «σύνθετος» εγωισμός, μένουμε με την απορία, ποιος μπορεί να είναι ο «απλός» που εννοείτε.

Επειδή όμως σας έχουν ξεφύγει δυο βασικές παράμετροι που λειτουργούν πάνω στους μελλοντικούς γονείς, ας τους αναφέρουμε: ο ένας είναι η ανθρωπιά. Ότι δηλ. σαν άνθρωποι που είναι, δεν δέχονται να φερθούν απάνθρωπα σ' ένα άλλο ανθώπινο ον αφαιρώντας τη ζωή του. Ο άλλος είναι, η γονική αγάπη. Δηλ. το να σκέφτονται οι μελλοντικοί γονείς για το έμβρυο «είτε υγιές είτε άρρωστο, είναι παιδί μου, σάρκα από τη σάρκα μου, και θα το αγαπώ και θα το φροντίζω». Αλλά μήπως είναι αυτό που αποκαλείτε «απλό εγωισμό»; Απορούμε.

Στη συνέχεια μας λέτε: «Πρέπει να τονισθεί με έμφαση, ότι η πρόληψη για την οποία γίνεται λόγος, δεν αναιρεί κατά κανέναν τρόπο την κατηγορηματική καταδίκη των οποιωνδήποτε δυσμενών κοινωνικών διακρίσεων, απέναντι σε συνανθρώπους μας που από τυχαίους λόγους γεννήθηκαν και ζουν με σοβαρά προβλήματα υγείας. Η Επιτροπή θεωρεί κρίσιμο καθήκον της κοινωνίας και της Πολιτείας να εξασφαλίζει

ειδικά για τα πρόσωπα αυτά μια αξιοπρεπή ζωή, σε περιβάλλον ελευθερίας και ισότητας».

Εδώ έχουμε να παρατηρήσουμε δυο πράγματα: Πρώτον, ότι είναι οξύμωρο να «τονίζετε με έμφαση» ότι «καταδικάζετε τις δυσμενείς κοινωνικές διακρίσεις απέναντι σε συνανθρώπους που γεννήθηκαν με σοβαρά προβλήματα υγείας». Εσείς έχετε καταδικάσει την ύπαρξή τους την ίδια, κάνοντας οι ίδιοι κοινωνικές διακρίσεις και ωθώντας κι άλλους να σας ακολουθήσουν και να τους ξεπαστρέψουν προγεννητικά, στο όνομα της «ποιότητας ζωής». Πώς τώρα καταδικάζετε τις «κοινωνικές διακρίσεις», που βασίζονται σε κάτι απόψεις σαν τις δικές σας, και πώς θυμάστε έτσι όψιμα ότι αυτοί που λίγο πριν συνιστούσατε να τους ρίχνουμε στον Καιάδα είναι συνάνθρωποί σας; Και από πού κι ως πού μπορεί να είναι «κρίσιμο καθήκον» της κοινωνίας και της Πολιτείας να εξασφαλίζουν αξιοπρεπή ζωή γι' αυτά τα πρόσωπα; Με αυτά που λέτε είναι πιο ταιριαστό, να ζητάτε να δώσει η Πολιτεία έναν «αξιοπρεπή θάνατο» σ' αυτά τα πρόσωπα, παρά «μια αξιοπρεπή ζωή». Είναι κι αυτό άλλο ένα σημείο άξιο απορίας.

Παράλληλα, μας λέτε ότι οι «συνάνθρωποι» αυτοί με τα «σοβαρά προβλήματα υγείας» εναντίον των οποίων δεν πρέπει να υπάρχουν «δυσμενείς κοινωνικές διακρίσεις», «γεννήθηκαν τυχαία». Φαίνεται σαν να μη χωράει το μυαλό σας ότι πολλοί ασθενείς συνάνθρωποι δεν γεννιούνται «τυχαία» αλλά κατόπιν συνειδητής και υπεύθυνης επιλογής. Αν δεν γεννιούνταν «τυχαία» και οι γονείς ήξεραν ότι είναι άρρωστοι αλλά δεν ήθελαν να τους σκοτώσουν, θα άλλαζε κάτι για σας; Μήπως το επόμενο βήμα είναι να βγει κάποια επιτροπή που θα ζητήσει, κάτι τέτοιους γονείς που δρουν έτσι «ανεπίτρεπτα» να τους φυλακίζουμε για παραδειγματισμό;

Ευτυχώς που σε όλα αυτά μειοψηφεί ο κ. Ρουπακιάς, που «θεωρεί ότι η απόρριψη (δια της θανατώσεως) του ανθρώπινου εμβρύου αποτελεί μέρος της πολιτικής της κρυπτο-ευγονικής που αργά αλλά σταθερά οδηγεί στην εφαρμογή μιας ανομολόγητης πρακτικής επιλογής και γενετικής βελτίωσης του ανθρώπου με την απόρριψη των γενετικά ανεπιθύμητων εμβρύων στην αρχή της ζωής τους. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι ο προγεννητικός και κυρίως ο προεμφυτευτικός έλεγχος αποτελούν στα χέρια του ανώνυμου "βελτιωτή" του ανθρώπου μία άριστη μέθοδο αρνητικής, και όχι μόνο, επιλογής και γενετικής βελτίωσης. Η γενετική επιλογή του ανθρώπου, γνωστή και ως ευγονική, ενώ καταδικάστηκε τόσο έντονα στις συνειδήσεις των μεταπολεμικών γενεών, σήμερα, αλλά πολύ περισσότερο στον αιώνα που διανύουμε, ο κοσμικός πολιτισμός θα την παρουσιάσει ως θεμιτή δυνατότητα μέσω της απόρριψης του εμβρύου, ώστε να θεωρείται ως μία θεραπευτική επιλογή».

Απορούμε όμως, πώς γίνεται σε μια Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής με 9 (εννέα) μέλη να υπάρχει μόνο 1 (ένα) που δεν φοβάται να πει τα σύκα σύκα, και τη σκάφη, σκάφη. Παράλληλα απορούμε, πώς γίνεται να μην μειοψηφεί και ο κ. Αγουρίδης, που

καταπώς βλέπουμε από το βιογραφικό του ασχολείται επί πολλά χρόνια με τη λεγόμενη «θρησκεία της αγάπης», της αγάπης από το Θεό προς τον άνθρωπο κι από τον άνθρωπο προς το Θεό και τον συνάνθρωπο, και όμως συνυπογράφει κανονικά ένα κείμενο από το οποίο απουσιάζει αισθητά και δραματικά αυτή η αγάπη. Πρόκειται για μια ακόμα απορία, την οποία μάλλον κανείς δεν θα βρεθεί να μας τη λύσει.

Και μια τελευταία απορία: Μήπως, λέμε, μήπως, η πλειοψηφία σας συνιστά ως ηθική την καταδίκη των όχι και τόσο υγιών σε θάνατο, για να μην επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό στον τομέα υγείας; Μια που, όπως μας λέτε, θεωρείτε ότι για τους όχι και τόσο υγιείς που τη γλυτώνουν και γεννιούνται, «η κοινωνία και η Πολιτεία» έχουν «κρίσιμο καθήκον να εξασφαλίζουν μια αξιοπρεπή ζωή, σε περιβάλλον ελευθερίας και ισότητας», πράγμα που όσο νά 'ναι στοιχίζει;

Ασφαλώς, πολλοί θα εναντιωθούν με την πλειοψηφία σας, και πολλοί θα συμφωνήσουν μαζί της. Είναι αναπόφευκτο να συμφωνήσουν μαζί της αυτοί που θεοποιούν την «ποιότητα ζωής», και να πιστέψουν κιόλας ότι συμφωνούν «από συμπόνοια» για τους καημένους τους ασθενείς, που, τι παράξενο, η «χαμηλή ποιότητα ζωής» δεν τους ωθεί ν' αυτοκτονήσουν.

Σ' αυτούς που συμφωνούν με την πλειοψηφία σας, αφιερώνουμε την αφίσα μας με τη Σιμόνα Ατζόρι, με την ευχή να τους βοηθήσει να καταλάβουν ότι αυτό που αντιλαμβάνονται ως «ποιότητα ζωής» δεν είναι απαραίτητο εισιτήριο για την ευτυχία και τη δημιουργία.

Τους επισημαίνουμε επίσης, ότι πολλές φορές οι προγεννητικές εξετάσεις δεν δίνουν σωστά αποτελέσματα. Τα παραδείγματα ανθρώπων που διαγνώστηκαν προγεννητικά με διάφορα σοβαρά προβλήματα, κι όμως γεννήθηκαν υγιέστατοι, είναι πολλά, και φτάνουν μέχρι πρόσφατα, που η τεχνολογία έχει πολύ προοδεύσει. Ποιος αλήθεια θα πάρει την ευθύνη για τα όσα υγιή έμβρυα εκτρωθούν, μαζί με αυτά που πραγματικά είναι άρρωστα, με βάση αυτές τις ανήθικες προτροπές της «Επιτροπής Βιοηθικής»;

Αυτοί που διαφωνούν με την πλειοψηφία σας, και βρίσκουν ανήθικες τις συστάσεις και τις διατυπώσεις της - και η ομάδα μας ανάμεσά τους - θα έχουν νίψει τας χείρας τους από το αίμα των αναρίθμητων αθώων που χρόνια τώρα σφαγιάζονται, και θα συνεχίζουν να σφαγιάζονται, στο βωμό της «ποιότητας ζωής» με τις ευλογίες των τυφλών, που επιθυμούν να οδηγούν τους άλλους τυφλούς.

Να κάνουμε μια δυσοίωνη πρόβλεψη; Πολλοί τυφλοί αντί ν' ανοίξουν τα μάτια τους, θα εξακολουθήσουν να παίζουν ρόλο πνευματικών ταγών, θεωρώντας την διαφωνία

με τον προφανή ρατσισμό και φασισμό τους ως «μονοσήμαντες αξιολογικές κρίσεις». Θα συνεχίσουν την πορεία τους με σημαία τους το «δικαίωμα επιλογής» που θαρρούν ότι έχουν στη ζωή και το θάνατο των άλλων. Και ο βόθρος, βαθύς σαν την άβυσσο, θα τους περιμένει.

Ειλικρινά,
Ομάδα γυναικών Αγάζηλος